

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 26 november 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2019-002089 - gemeente Winterswijk
Activiteit : Kap van laanbomen langs Eibergseweg en Wormskampweg te
Winterswijk
Verlenen/weigeren : Verlenen ontheffing
Aanvrager : Gemeente Winterswijk
Zaaknummer : 2019-002089

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Gemeente Winterswijk, Stationsstraat 25, 7101 GH te Winterswijk, hierna te noemen de aanvrager, van 12 februari 2019 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 12 februari 2019 ontvingen wij een aanvraag van Gemeente Winterswijk voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 30 augustus en 9 september 2019 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 29 juli 2019 hebben verzocht.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5,

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Gemeente Winterswijk, Stationsstraat 25, 7101 GH te Winterswijk

voor de soorten, de verbodsbepalingen en het wettelijk belang zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soorten, verboden en belang

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Belang:

- A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de Eibergseweg en de Wormskampweg te Winterswijk zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 december 2026.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, de verboden en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-002089.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-002089.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-002089.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-002089. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2019-002089.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Alle potentieel voor vleermuis geschikte holtes in te kappen bomen, ook die waar eerder niets is aangetroffen, dienen ten minste 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden en als de avondtemperatuur minimaal 10°C is ongeschikt gemaakt te worden door middel van exclusion flaps. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november en buiten de kraamperiode. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient binnen deze kaders de geschikte methode en het geschikte moment van ongeschikt maken te bepalen. Na het ongeschikt maken dient nogmaals een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond.
17. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
18. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
19. De vervanging van de laanbomen vindt gefaseerd plaats. In de eerste fase worden de bomen van een zijde van de dubbele rij langs de Eibergseweg gekapt en de helft van de rij langs de Wormskampweg. Van de dubbele rij langs de Eibergseweg dient de schaduwzijde

in de eerste fase te worden gekapt en de zonzijde in de tweede fase. De eerste fase van de bomen aan de Wormskampweg die gekapt worden, dient zodanig gekozen te worden dat de lijnstructuur in stand blijft. Na de kap worden de bomen herplant. Na het herplanten van de bomen wordt minimaal **vijf** jaar gewacht tot gestart wordt met de tweede fase, namelijk het kappen en herplanten van de resterende bomen.

20. Het kappen van de eerste fase dient uiterlijk op 31 januari 2021 uitgevoerd te worden. In het jaar voorafgaand aan de kap van de tweede fase dient een update te worden uitgevoerd van het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten en het vleermuisonderzoek van de potentieel geschikte holtes voor vleermuizen. De rapportage van deze onderzoeksupdate dient minimaal 2 weken voor aanvang van de kapwerkzaamheden te worden aangeleverd aan de Provincie Gelderland, post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2019-002089.
21. Voorafgaand aan de kap dient tijdens beide fases een check uitgevoerd te worden op de aanwezigheid van broedgevallen.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

De Eikenlaan betreft een dubbele rij zomereiken. De Wormskampweg betreft een enkele rij zomereiken en een enkele rij beuken. Deze bomen worden gekapt en vervangen door nieuwe bomen.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 3 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Eibergseweg en Wormskampweg te Winterswijk'. Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar vogels en vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2018.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- Een zomerverblijfplaats van ruige dwergvleermuis en essentiële vliegroutes van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, jaarrond beschermde vogels, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de kapwerkzaamheden worden:

- een zomerverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis beschadigd en vernield, vleermuizen verstoord en essentiële vliegroutes aangetast.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

De kap vindt buiten het broedseizoen plaats.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 6 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Eibergseweg en Wormskampweg te Winterswijk'. In bijlage 2 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Beoordeling

Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met enkele aanvullingen voldoende. De aanvrager stelde voor om een wachttijd van drie jaar te hanteren tussen beide fases, maar wij achten dit onvoldoende. Daarom is een wachttijd van vijf jaar voorgeschreven.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis	<p>Het ongeschikt maken van de holtes vindt plaats binnen de paarperiode.</p> <p>Het kappen dient vervolgens plaats te vinden binnen de periode 1 november tot en met 1 februari, in verband met de essentiële vliegroutes.</p> <p>Aangezien de holtes voorafgaand aan de kap ongeschikt gemaakt dienen te worden binnen de paartijd, betekent dit dat bomen met holtes niet eerder gekapt kunnen worden dan 1 november 2020.</p>	<p>Minimaal 1 maand (en bij voorkeur langer) voor het ongeschikt maken van de holtes, dienen 6 vleermuiskasten van het type Batbox 2F te worden opgehangen. Hierbij dienen de voorwaarden zoals verwoord in de Kennisdocumenten in acht worden genomen.</p> <p>De vliegroutes worden zo goed mogelijk in stand gehouden door gefaseerd te kappen. In de eerste fase wordt een rij van de dubbele rij langs de Eibergseweg gekapt en de helft van de bomen langs de Wormskampweg. Na herplant wordt 5 jaar gewacht, waarna de tweede fase (de resterende bomen) wordt uitgevoerd.</p>	<p>Voorafgaand aan het kappen dienen alle potentieel voor vleermuizen geschikte holtes in de te kappen bomen, ook die waarin eerder geen vleermuizen zijn vastgesteld, ongeschikt gemaakt worden door middel van exclusion flaps. Dit dient te gebeuren buiten de winterrustperiode en de kraamperiode.</p> <p>Voorafgaand aan de kap wordt een check op broedgevallen uitgevoerd. Ook buiten het 'broedseizoen' kunnen er immers vogels broeden. Als dit het geval is, mag niet worden gekapt.</p>	<p>De te kappen bomen worden herplant, zodat de vliegroutes op lange termijn in stand blijven.</p>

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van het project zijn beschreven in paragraaf 4.4 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Eibergseweg en Wormskampweg te Winterswijk'. De handeling is locatiespecifiek, waardoor alternatieve locaties niet aan de orde zijn. Het niet uitvoeren van de kap, zal betekenen dat de lijnstructuur en de holtes uiteindelijk ook verloren gaan. Daardoor is het tijdig kappen en vervangen van de laanbomen het gunstigste alternatief. De planning en de werkwijze zijn aangepast aan de ecologie van de aanwezige beschermde soorten. Zo wordt de kap bijvoorbeeld gefaseerd uitgevoerd om de vliegroute zo goed mogelijk intact te houden.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

In paragraaf 4.2 is beschreven welk wettelijk belang op de werkzaamheden van toepassing is. Niets doen levert gevaar op voor de veiligheid omdat de bomen dicht langs de weg staan en er regelmatig grote takken naar beneden vallen. Daardoor worden nu al jaarlijks snoeiwerkzaamheden uitgevoerd om de verkeersveiligheid te waarborgen. Daarom is de vervanging van de laanbomen in het belang van de openbare veiligheid.

Beoordeling van belang

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In hoofdstuk 5 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Eibergseweg en Wormskampweg te Winterswijk' is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in het geding is door de geplande werkzaamheden.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Er worden namelijk alternatieve verblijfplaatsen aangeboden en de vliegroute wordt zo goed mogelijk intact gehouden door de fasering. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1:   figuur 1:   Kaart projectlocatie
- Bijlage 2:   figuur 2:   Kaart locaties mitigerende maatregelen>

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie (links: Eibergseweg, rechts: Wormskampweg)

BIJLAGE 2

Kaart locaties mitigerende maatregelen

